

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. BIRŽELIO 7 D. NUTARIMO
NR. 716 „DĖL NUOSTOLIŲ, PATIRTŲ TEIKIANT VIEŠĄSIS KELEIVIŲ VEŽIMO
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTU PASLAUGAS IR (AR) VIEŠĄSIS KOMBINUOTOJO
KELEIVIŲ VEŽIMO VIETINIAIS MARŠRUTAIS PASLAUGAS, JŲ POREIKIO
NUSTATYMO IR KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2026 m. _____ d. Nr. _____

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimą Nr. 716 „Dėl Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 12 straipsnio 9 ir 11 dalimis, įgyvendindama 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantį Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 su pakeitimais, padarytais 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/2338, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašą:

1.2.1. Pakeisti 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Savivaldybė (-ės) šiame punkte ir Aprašo 9¹–9⁴ punktuose nustatyta tvarka gali iš dalies kompensuoti nuostolius, patirtus teikiant viešąsias paslaugas jos (-ų) teritorijoje naujuose ir jau vykdomuose maršrutuose. Jeigu maršruto balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, viešųjų paslaugų teikimo poreikis laikomas pagrįstu, jeigu savivaldybė (-ės), per kurios (-ių) teritoriją eitų maršrutas, nusprendžia iš dalies kompensuoti nuostolius maršrute, einančiame per jos (jų) teritoriją, arba jeigu vietinis maršrutas yra tarptautinio maršruto dalis iki Lietuvos Respublikos sienos.“

1.2.2. Pakeisti 9² punktą ir jį išdėstyti taip:

„9². Savivaldybė (-ės), kuri (-ios) nusprendžia iš dalies kompensuoti nuostolius maršrute, einančiame per jos (jų) teritoriją, kurio balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, pasirašo su Susisiekimo ministerija susitarimą prie viešųjų paslaugų teikimo sutarties, kuriame nustatoma savivaldybės (-ių) ir Susisiekimo ministerijos kompensacijos dalis, atsiskaitymo tarp savivaldybės (-ių) ir Susisiekimo ministerijos tvarka ir įsipareigojimų dėl kompensacijos mokėjimo nevykdymo pasekmės. Savivaldybė (-ės) iš dalies kompensuoja maršrute patiriamus nuostolius tiek, kad geležinkelio įmonių (vežėjų) planuojamų sąnaudų ir pajamų santykio maršrute koeficientas pasiektų dydį, leidžiantį maršruto balų sumai pasiekti Aprašo 3 punkte nustatytą ribinę normą.“

1.2.3. Papildyti 9³ punktu:

„9³. Kai viešosios paslaugos pradedamos teikti naujame maršrute ar pakeičiamos savivaldybės (-ių) prašymu jau esančiame maršrute, šių viešųjų paslaugų teikimo nuostoliai yra apskaičiuojami atskirai ir turi būti iš dalies kompensuojami tos savivaldybės (-ių), kurios (-ių) prašymu tam tikras pakeitimas buvo atliktas.“

1.2.4. Papildyti 9⁴ punktu:

„9⁴. Kai atsižvelgiant į kelių savivaldybių poreikius dėl naujų viešųjų paslaugų teikimo susidaro nuostoliai ar dėl esamų viešųjų paslaugų pakeitimo nuostoliai maršrute padidėja, kiekvienos savivaldybės kompensacijos dalis gali būti nustatoma savivaldybių tarpusavio susitarimu, o savivaldybėms nesutarus Lietuvos transporto saugos administracija, įvertinusi geležinkelio stotelių skaičių kiekvienos savivaldybės teritorijoje, padidėjusius nuostolius paskirsto proporcingai.“

1.2.5. Papildyti 12¹ punktu:

„12¹. Kai yra sudarytas Susisiekimo ministerijos ir kitos (-ų) Europos Sąjungos valstybės (-ių) kompetentingos (-ų) institucijos (-ų), vykdančios (-ių) Reglamente (EB) Nr. 1370/2007 nurodytas funkcijas, susitarimas (-ai) dėl tarptautinių viešųjų keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugų susitariančių valstybių teritorijoje teikimo užtikrinimo ir šių paslaugų teikimo nuostolių, patirtų atitinkamos kompetentingos institucijos jurisdikcijos teritorijoje, dalies atlyginimo, Susisiekimo ministerija kompensuoja geležinkelio įmonės (vežėjo) nuostolius, patirtus teikiant šias paslaugas tarptautinio susisiekimo maršruto Lietuvos Respublikos teritorijoje atkarpoje tarp paskutinės keleivių išlaipinimo (įlaipinimo) geležinkelio stotelės iki Lietuvos Respublikos sienos *mutatis mutandis* Aprašo nustatyta tvarka.“

1.2.6. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Planuojamas ateinančių vienerių kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$K_0 = (S_{0T} \times M_{0T}) + (S_{0K} \times M_{0K}) - P_0 - P_{0KT} - I_0 + R_0, \text{ kur:}$$

K_0 – planuojamas ateinančių vienerių kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis, skaičiuojamas *ex ante*;

S_{0T} – prognozuojamos traukinio sąnaudos, patirtos tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančios vienam kilometrui; metinės traukinių sąnaudos, patiriamos vykstant iš depo į pirmąjį maršruto geležinkelio stotį prieš darbą maršrute ir grįžtant iš paskutinės maršruto geležinkelio stoties į depą po darbo (toliau – techninės ridos sąnaudos), negali viršyti vidutinių techninės ridos sąnaudų vidurkio, apskaičiuoto viso iki skaičiavimo momento buvusio viešųjų paslaugų teikimo sutarties laikotarpio metu, daugiau kaip 5 proc.;

S_{0K} – prognozuojamos kelių transporto priemonių sąnaudos, jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga, tenkančios vienam kilometrui;

M_{0T} – planuojama metinė traukinio rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios paslaugos, neįtraukiant ridos (km), traukiniui vykstant iš depo į maršruto pradžią prieš pradedant darbą maršrute, o baigus darbą maršrute – grįžtant iš maršruto pradžios į depą;

M_{0K} – planuojama kelių transporto priemonių (jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga) rida (km);

P_0 – prognozuojamos pajamos, gaunamos iš teikiant viešąsias paslaugas parduodamų bilietų;

P_{0KT} – prognozuojamas geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas, gaunamas iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu; jei prognozuojamas geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas yra mažiau nei 0, skaičiavimuose naudojama reikšmė 0;

I_0 – prognozuojamos subsidijos, teikiamos dėl įstatymuose nustatytų lengvatų, taikomų bilietams, naujiems traukiniams įsigyti ir pan.;

R_0 – prognozuojamas pagrįstasis pelnas, apskaičiuojamas padauginus geležinkelio įmonių (vežėjų) turto, naudojamo tik viešosioms paslaugoms teikti maršrute, vertę iš ne daugiau kaip 3 proc. Tikslus procento dydis nustatomas viešųjų paslaugų teikimo sutartyse.“

1.2.7. Pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17. Faktinis praėjusių paskutinių kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis yra apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$K_F = (S_{FT} \times M_{FT}) + (S_{FK} \times M_{FK}) - P_F - P_{FKT} - I_F + R_F, \text{ kur:}$$

K_F – faktinis praėjusių paskutinių kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis, skaičiuojamas *ex post*;

S_{FT} – faktinis traukinio sąnaudų, patirtų tik teikiant viešąsias paslaugas, dydis, tenkantis vienam kilometrui; metinės traukinių techninės ridos sąnaudos negali viršyti vidutinių techninės ridos sąnaudų vidurkio, apskaičiuoto viso iki skaičiavimo momento buvusio viešųjų paslaugų teikimo sutarties laikotarpio metu, daugiau kaip 5 proc.;

S_{FK} – faktinis kelių transporto priemonių sąnaudų, jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga, dydis, tenkantis vienam kilometrui;

M_{FT} – faktinė metinė traukinių rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios paslaugos, neįtraukiant ridos (km), traukiniui vykstant iš depo į maršruto pradžią prieš pradedant darbą maršrute, o baigus darbą maršrute – grįžtant iš maršruto pradžios į depą;

M_{FK} – faktinė kelių transporto priemonių (jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga) rida (km);

P_F – faktinės geležinkelio įmonių (vežėjų) pajamos, gautos iš teikiant viešąsias paslaugas parduotų bilietų;

P_{FKT} – faktinis geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas, gautas iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu; jei faktinis geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas yra mažiau nei 0, skaičiavimuose naudojama reikšmė 0;

I_F – faktiškai suteiktos subsidijos, teikiamos dėl įstatymuose nustatytų lengvatų, taikomų bilietams, naujiems traukiniams įsigyti ir pan.; į subsidijas taip pat įtraukiamos draudimo išmokos, gaunamos už per eismo įvykius, atsitikusius teikiant viešąsias paslaugas, patirtus nuostolius, taip pat gautos kompensacijos dėl traukinių vėlavimo ar atšaukimo;

R_F – viešųjų paslaugų faktinis pagrįstasis pelnas. Formulėje naudojamas faktinis pagrįstasis pelnas apskaičiuojamas padauginus geležinkelio įmonių (vežėjų) turto, naudojamo tik viešosioms paslaugoms teikti maršrute, vertę iš ne daugiau kaip 3 proc. Tikslus procento dydis nustatomas viešųjų paslaugų teikimo sutartyse.“

1.2.8. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Objektivus vertinimas yra atliekamas dviem būdais – atliekant punktualumo duomenų analizę ir tiesiogiai traukinyje tikrinant, ar laikomasi kokybės standartų, kai Lietuvos transporto saugos administracijos paskirti kokybės inspektoriai atlieka vertinimą. Vertinimą gali atlikti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos transporto saugos administracijos parinktas nepriklausomas asmuo. Lietuvos transporto saugos administracija nustato objektyviai vertinamų kokybės rodiklių vertinimo (tikrinimo) metodiką.“

1.2.9. Pakeisti 43 punktą ir jį išdėstyti taip:

„43. Kiekvienais kalendoriniais metais viešųjų paslaugų teikimo sutarties galiojimo laikotarpiu viešosioms paslaugoms teikti parinktos geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų kovo 15 d. Lietuvos transporto saugos administracijai pateikia kitų kalendorinių metų informaciją apie kiekvieno maršruto, kuriame bus teikiamos viešosios paslaugos, prognozuojamas sąnaudas, patiriamas tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančias vienam kilometrui, prognozuojamas pajamas, gaunamas iš bilietų pardavimo, ir prognozuojamas subsidijas, teikiamas dėl įstatymuose nustatytų transporto lengvatų taikymo, prognozuojamą pelną, gaunamą iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, taip pat geležinkelio įmonės (vežėjo) nuosavybės teise valdomo turto,

naudojamo viešosioms paslaugoms teikti, vertę ir nurodo, kaip kiekviena iš šių reikšmių buvo nustatyta arba apskaičiuota. Jeigu Lietuvos transporto saugos administracija nustato, kad pateikta ne visa informacija ar ji yra netiksli, ji kreipiasi į geležinkelio įmones (vežėjus), nurodydama šią informaciją patikslinti. Gavusios tokį nurodymą, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas patikslintą informaciją pateikti Lietuvos transporto saugos administracijai. Lietuvos transporto saugos administracija nustato informacijos pateikimo formas.“

1.2.10. Pakeisti 44 punktą ir jį išdėstyti taip:

„44. Teikiant viešąją kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugą, geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų kovo 15 d. Lietuvos transporto saugos administracijai pateikia kitų kalendorinių metų informaciją apie prognozuojamas sąnaudas, patiriamas tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančias vienam kilometrui, prognozuojamas pajamas, gaunamas iš bilietų pardavimo, ir prognozuojamas subsidijas, teikiamas dėl įstatymuose nustatytų transporto lengvatų taikymo. Nurodyta informacija teikiama atskirai apie maršruto, kuriame vežama geležinkelių transportu, dalį ir maršruto, kuriame vežama kelių transporto priemone, dalį.“

1.2.11. Pakeisti 45 punktą ir jį išdėstyti taip:

„45. Lietuvos transporto saugos administracija, vadovaudamasi Aprašo 14 ir 16 punktuose nustatyta tvarka, iki einamųjų metų balandžio 1 d. (terminas gali būti pratęstas 5 darbo dienomis, jeigu viešosioms paslaugoms teikti parinktomis geležinkelio įmonėms (vežėjams) buvo nurodyta informaciją patikslinti) apskaičiuoja planuojamą kompensacijos dydį kitiems kalendoriniams metams ir pateikia Susisiekimo ministerijai ir suinteresuotosioms savivaldybėms informaciją apie valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšų, reikalingų nuostoliams kompensuoti, poreikį, Susisiekimo ministerijos nustatytais terminais teikdama informaciją atitinkamų metų valstybės biudžeto projektui ir susisiekimo ministro valdymo sričių įmonių atitinkamų metų strateginio veiklos plano projektui parengti.“

1.2.12. Pakeisti 48 punktą ir jį išdėstyti taip:

„48. Geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų balandžio 30 d. pateikia Lietuvos transporto saugos administracijai informaciją, reikalingą faktiniam praėjusių paskutinių metų nuostolių kompensacijos dydžiui apskaičiuoti pagal Aprašo 17 ir 22 punktuose nustatytą formulę. Lietuvos transporto saugos administracija nustato informacijos pateikimo formas.“

2. Nustatyti, kad šio nutarimo 1.2.5–1.2.11 papunkčiai taikomi planuojant ir skaičiuojant faktinį 2026 ir vėlesnių metų geležinkelio įmonių (vežėjų) nuostolių, patirtų teikiant viešąsias paslaugas, kompensacijos dydį.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras